

ЕКУМЕНІЧНІ ОНЛАЙН-ВИДАННЯ В УМОВАХ ПАНДЕМІЇ

Бабенко Оксана Олександрівна,
аспірантка кафедри української преси
факультету журналістики,
Львівський національний університет
імені Івана Франка

Вже більше року триває світова пандемія COVID-19. Пошесть внесла свої корективи не лише у повсякденне життя мільйонів громадян у різних куточках світу, але й спричинила трансформації роботи медіа і самих журналістів.

“Більшість журналістів під час пандемії перейшли на дистанційну роботу, стали комунікувати між собою та з іншими людьми через інтернет, телефон тощо. Суттєво зменшилася кількість іноземних поїздок, наприклад”, - йдеться у статті Detector media про те, як пандемія COVID-19 змінила роботу журналістів-розслідувачів [1].

Втім, робота журналістів в нових умовах трансформувалася насамперед залежно від тематики видання і жанрів у яких вони переважно працюють. Наприклад, як і у журналістів-розслідувачів, суттєво змінилася робота медійників, які працюють у релігійній тематиці, зокрема екуменічній, покликаний налагоджувати міжконфесійний та міжрелігійний діалог. Нашою метою буде, бодай частково, дослідити цю трансформацію.

Раніше проблему “Функціонування релігійних організацій в умовах світової пандемії” розглянули у Національному інституті стратегічних досліджень:

“Обмеження, які запровадили різні країни через поширення пандемії COVID-19, торкнулися і діяльності конфесій. Мета таких обмежень – унеможливити масові скупчення людей, що є безпосереднім наслідком культової практики релігійних організацій. Йдеться про богослужіння, молитовні зібрання, святкові, поминальні, ритуальні дійства тощо. Жорсткість карантинних заходів в кожній країні обумовлювалася цілою низкою факторів: кількістю хворих, темпами поширення коронавірусу, релігійністю

населення, наближенням визначних релігійних свят, політичним режимом, врахуванням досвіду інших країн, рекомендаціями ВО-ОЗ”, - ідеться у публікації [2].

Очевидно, що такі суттєві обмеження масових зібрань, зокрема богослужінь, релігійних заходів не могли не торкнутися журналістів, які працюють у релігійній сфері і для яких такі події є головним джерелом інформаційного матеріалу. Розглянемо це на прикладі інтернет-сайтів “Релігійно-інформаційна служба України” та “Духовна велич Львова” які саме зміни відбулися у діяльності цих видань та зокрема журналістів.

Як зазначив у одному зі своїх інтерв'ю головний редактор “Релігійно-інформаційної служби України” Тарас Антошевський, пандемія вплинула на роботу його видання насамперед у фінансовому плані, обмеживши ресурси. Подальша робота сайту із двадцятирічною історією опинилася під суттєвою загрозою через брак грантових коштів.

“У нашому суспільстві ми звикли багато-що отримувати за-дурно і не готові платити за інформацію. Якщо ми не підтримуємо незалежні ЗМІ, у тому числі й релігійні чи церковні, то ми не сприяємо тому, щоб їхня якість була кращою” [3].

Щодо тематичної палітри видання “Релігійно-інформаційна служба України”, то можна звернути увагу, що під час пандемії на шпальтах стало менше ексклюзивних матеріалів. Напевно, це закономірно і зумовлено браком коштів на гонорари для авторів. Наприклад, якщо ми проаналізуємо контент сайту за 7 квітня, то побачимо, що за день у світ не вийшов жоден авторський матеріал. Переважно це передруки текстів пресслужб, чи сайтів: зокрема фейсбук-сторінки Православної Церкви України, “Суспільного”, “Департаменту інформації УГКЦ”, тощо.

Щодо сайту “Духовна велич Львова”, то промовистим є факт, що духовні зустрічі із представниками духовенства різних конфесій сайт у 2021 році проводить у онлайн-форматі. Тобто налагодження співпраці із читачами відбувається виключно у онлайн-режимі: “Під час школи відбудеться серія Великопісних духовних зустрічей з духівниками нашого міста. У зв'язку з карантинними обмеженнями, для усіх зацікавлених лекції школи транслюватимуться на ресурсах Духовної величі Львова” [4].

Зауважимо, що цей проєкт “Духовна велич Львова” реалізує у співпраці із Інститутом екуменічних студій Українського Католицького університету. Тобто прикметним є факт, що релігійні медіа у час карантину ведуть активну діяльність із залучення грантів, бо це один із важливих чинників, який дозволяє продовжити діяльність.

Підсумовуючи, зауважимо, що екуменічні видання в Україні розвиваються, попри виклики, які несе із собою світова пандемія. Втім, журналістам і редакторам у нових умовах доводиться бути “гнучкими” та постійно шукати ресурси для сталого розвитку видань і неординарні шляхи залучення читачів з огляду на вигоди карантинних обмежень.

Література

1. Як пандемія COVID-19 змінила роботу журналістів-розслідувачів у світі. *Detector.media*: веб-сайт. URL: <https://detector.media/> (дата звернення: 07.04.2021).
2. Релігійні організації в умовах пандемії COVID-19. *Національний інститут стратегічних досліджень*: веб-сайт. URL: <https://niss.gov.ua/> (дата звернення: 06.04.2021).
3. Шеф-редактор РІСУ Тарас Антошевський: Підтримка церковних ЗМІ — запорука їхньої якості. *Духовна велич Львова*: веб-сайт. URL: <https://velychlviv.com/> (дата звернення: 07.04.2021).
4. Великопісна екуменічна школа духовності. *Духовна велич Львова*: веб-сайт. URL: <https://velychlviv.com/> (дата звернення: 07.04.2021).